

ସାରଣୀ-୨.୩୩

ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ ଉପକାରଣ ବିଷୟରେ ଘରର ଧାରଣା

ବିଭିନ୍ନ ବର୍ଗର ପରିବାର	ପ୍ରକଳ୍ପର ନାମ ସମ୍ପର୍କରେ ଧାରଣା											
	ପ୍ରକଳ୍ପ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମ୍ପର୍କରେ					ଅର୍ଦ୍ଧାଂଶିକ ନାମ						
	ହୁଁ	ନାହିଁ	ମୋଟ	ହୁଁ	ନାହିଁ	ମୋଟ	(a)	(b)	(c)	(a)	(b)	(c)
ଜମି ହରାଇଥିବା ପରିବାର (୫୭)	୫୭ (୧୦୦.୦୦)	- (୦.୦୦)	୫୭ (୧୦୦.୦୦)	୩୮ (୨୬.୬୬)	୧୯ (୩୩.୩୩)	୫୭ (୧୦୦.୦୦)	୩୩ ଘୋରାପାଟା	୯ ଘୋରାପାଟା	୧୦ ସୁରୁକା	୧୧ ଶ୍ରମ ମଜୁରି ସୁରୁକା	୧୨ ଘୋରାପାଟା ସୁରୁକା	୧୩ ନିୟୁଜି ସୁରୁକା
ଜମି ହରାଇନଥିବା ପରିବାର (୨୦)	୧୩ (୨୫.୦୦)	୦୭ (୩୫.୦୦)	୨୦ (୧୦୦.୦୦)	୧୧ (୫୫.୦୦)	୦୯ (୪୫.୦୦)	୨୦ (୧୦୦.୦୦)	୩୩ ଘୋରାପାଟା	୯ ଘୋରାପାଟା	୧୦ ସୁରୁକା	୧୧ ଶ୍ରମ ମଜୁରି ସୁରୁକା	୧୨ ଘୋରାପାଟା ସୁରୁକା	୧୩ ନିୟୁଜି ସୁରୁକା
ମୋଟ (୭୭)	୭୦ (୯୦.୯୧)	୦୭ (୯.୦୯)	୭୭ (୧୦୦.୦୦)	୪୯ (୨୩.୬୬)	୨୮ (୩୩.୩୩)	୭୭ (୧୦୦.୦୦)						

ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ: ବନ୍ଧନରେ ଥିବା ସଂଖ୍ୟା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବର୍ଗର (ଶତକଡ଼ା) କୁ ବୁଝାଉଛି ।

ଉପ: କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ବେକ୍ଷଣ ।

୭.୩. ବାସକରୁଥିବା ପରିବେଶର ଗୁଣବତ୍ତା

ବର୍ତ୍ତମାନ ବାସକରୁଥିବା ପରିବେଶର ଗୁଣବତ୍ତା ଅତ୍ୟନ୍ତ ସନ୍ତୋଷଜନକ ଅଟେ । ସେମାନେ ବାରମ୍ବାର ଧାର୍ମିକ ଏବଂ ସାଂସ୍କୃତିକ ସଭା କରୁଛନ୍ତି । ଶାରୀରିକ ଭିତ୍ତିଭୂମି ସାମାନ୍ୟ ସନ୍ତୋଷଜନକ ଅଟେ । ଏହି ଦୁଇଟି ଗ୍ରାମରେ ପିଲବା ପାଣି ପାଇଁ ସର୍ବ ସାଧାରଣ ସ୍ଥାନରେ ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟକ ଷ୍ଟାଣ୍ଡ ପୋଷ୍ଟ ଏବଂ ଟ୍ୟାପ୍ ଜଳ ଯୋଗାଇବା ଆବଶ୍ୟକ । ଜନସେବା ଭିତ୍ତିଭୂମି (ବିଦ୍ୟାଳୟ, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସୁବିଧା, ଅଜ୍ଞାନତା କେନ୍ଦ୍ର, ଜନ ବନ୍ଧନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅତ୍ୟନ୍ତ ସନ୍ତୋଷଜନକ ଅଟେ । ସାଧାରଣ, ସାମାଜିକ ଏବଂ ସାଂସ୍କୃତିକ ଭିତ୍ତିଭୂମି ସମ୍ପନ୍ନ ସର୍ତ୍ତରେ ସର୍ବଶେଷ ତଥ୍ୟ ଅନୁସୂଚି-୧ ଏବଂ ୨ ରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

ଅଧ୍ୟାୟ – ୭ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ

ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ (SIA) ହେଉଛି ଭାରତର ଅନେକ ଅନୁଷ୍ଠାନର ବିନିଯୋଗ ପର୍ଯ୍ୟାୟର ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଂଶ । ପରିବେଶ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ (EIA) ମଡେଲରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ, ଯାହା ପ୍ରଥମେ ୧୯୭୦ ଦଶକରେ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଉପରେ ଭିତ୍ତିଭୂମି ପ୍ରକଳ୍ପର ପ୍ରଭାବକୁ ଆକଳନ କରିବାର ଏକ ମାଧ୍ୟମ ଭାବରେ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଥିଲା । ସହରାଞ୍ଚଳ ଯୋଜନା, ଶିଳ୍ପାୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପରେ ବ୍ୟକ୍ତି ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଉପରେ ପ୍ରକଳ୍ପର ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ କରିବାକୁ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ (SIA) ଗୁଡ଼ିକ ବର୍ତ୍ତମାନ ଭାରତ ସମେତ ଅନେକ ଦେଶ ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଛନ୍ତି ।

୭.୧. ଭାରତରେ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ

ବିକାଶମୂଳକ ପ୍ରକଳ୍ପ ଯୋଜନା କରିବାରେ ଅନେକ ଦେଶ ଏକ ନିୟାମକ ଉପକରଣ ଭାବରେ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ (SIA) ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି । ଭାରତରେ, ନ୍ୟାୟୋଚିତ କ୍ଷତିପୂରଣ ଅଧିକାର ଏବଂ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ, ପୁନର୍ବାସ ଓ ଅଭିଯାନରେ ସ୍ୱଚ୍ଛତା ଅଧିନିୟମ, ୨୦୧୩ ରେ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ବ୍ୟବହାର ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଆଇନ ପୂର୍ବରୁ, ୧୮୯୪ ର ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିନିୟମ ଦ୍ୱାରା ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରାଯାଉଥିଲା, ସେତେବେଳେ ପ୍ରଶାସନ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଶାସନ କରାଯାଇଥିଲା ଯେତେବେଳେ ଭାରତ ବ୍ରିଟିଶମାନଙ୍କ ଅଧୀନରେ ଏକ ଉପନିବେଶ ଥିଲା । ୨୦୧୩ ର ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଆଇନ ଅନୁସାରେ କୌଣସି ବଡ଼ ପ୍ରକଳ୍ପ ଆରମ୍ଭ ହେବାର ୬ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଏସ୍ଆଇଏ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ ।

ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ଯେଉଁ ଲୋକମାନଙ୍କ ସେବା ପାଇଁ ପ୍ରକଳ୍ପଟି କରାଯାଉଛି ସେମାନଙ୍କର କରୁଥିବା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ମୂଲ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଉନ୍ନତ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା । ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ସଙ୍ଗଠନଗୁଡ଼ିକୁ ଉତ୍ତମ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା, ଅଧିକ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ କରିବା ଏବଂ ସଫଳତାର ସହ ପଦକ୍ଷେପ ନେବା ପାଇଁ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାଏ । ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ମଧ୍ୟ ଉତ୍ତରଦାୟିତ୍ୱକୁ ସୁଗମ କରିଥାଏ, ଅଂଶୀଦାରଙ୍କ ଯୋଗାଯୋଗକୁ ସମର୍ଥନ କରିଥାଏ ଏବଂ ଦୁର୍ଲଭ ସମ୍ବଳର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ମାର୍ଗଦର୍ଶନ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାଏ । ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ (ଏହାକୁ ପ୍ରଭାବ ଓ ପରିଣାମ ବୋଲି ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଏ) ଏକ ପ୍ରସ୍ତାବିତ କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଗୁ ବ୍ୟକ୍ତି ଓ ସମ୍ପ୍ରଦାୟରେ ହେଉଥିବା ପରିବର୍ତ୍ତନକୁ ବୁଝାଏ ଯାହା ଲୋକଙ୍କ ଦୈନନ୍ଦିନ

ହରାଇଥିବା ବର୍ଗର ପରିବାରଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅଣଜମି ହରାଇଥିବା ପରିବାରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମିଶ୍ରିତ ମତ ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି । କ୍ଷତିପୂରଣ ବାବଦରେ ମିଳିଥିବା ଅର୍ଥକୁ ଅନ୍ୟତ୍ର ଉନ୍ନତ ଉପାୟରେ ବିନିଯୋଗ କରାଯିବ । ଏହାକୁ ନେଇ ପରିବାର ଲୋକେ ତୀବ୍ର ଅସନ୍ତୋଷ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ଏହି କଲୋନି ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟକର ଜୀବନ ଧାରଣର ସ୍ଥିତି ପ୍ରଦାନ କରିବ । ଏହି ମିଶ୍ରିତ ମତ ଉଭୟ ବର୍ଗର ପରିବାର ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି ଏବଂ ଭୂମି ହରାଇଥିବା ବର୍ଗର ପରିବାରର ସଖ୍ୟା ଅଧିକ ଥିବା ପରିବାର ଦ୍ୱାରା ଭିନ୍ନ ମତ ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି । କଲୋନିରେ ଉନ୍ନତମାନର ଚିକିତ୍ସା ସୁବିଧା ଉପଲବ୍ଧ ହେବ, ଉଭୟ ବର୍ଗର ଅଧିକାଂଶ ପରିବାର ଏଥିରେ ସହମତ ନଥିବା ବେଳେ ଉଭୟ ବର୍ଗର କିଛି ପରିବାର ଏଥିରେ ସହମତ ନୁହନ୍ତି ଏବଂ କେତେକ ପରିବାର ଏ ବିଷୟରେ କୌଣସି ମତ ଦେଇନାହାନ୍ତି । ଗବେଷଣା ଓ ଅନୁସନ୍ଧାନ (ଆର ଏଣ୍ଡ ଆର) କଲୋନୀକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ ହେବା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଉନ୍ନତ ଶିକ୍ଷାଗତ ସୁବିଧା ଉପଲବ୍ଧ ହେବ । ଜମି ହରାଇଥିବା ବର୍ଗର ପରିବାରଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅଳ୍ପ କେତେଜଣ ଏଥିରେ ସହମତି ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ଅଳ୍ପ କେତେଜଣ ଅଣ-ଜମି ହରାଇଥିବା ବର୍ଗର ପରିବାରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏ ସମ୍ପର୍କରେ କୌଣସି ମତ ଦେଇନାହାନ୍ତି । ପିଲାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଉତ୍ତମ ମନୋରଞ୍ଜନର ସୁବିଧା ରହିବ, ଏହା ଉପରେ ସହମତି ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି ଏବଂ ବହୁତ ଜମି ହରାଇଥିବା ବର୍ଗର ପରିବାରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମିଶ୍ରିତ ମତ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିବା ବେଳେ ହରାଇନଥିବା ବର୍ଗର ପରିବାରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମିଶ୍ରିତ ମତ ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି । ତେବେ ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ପ୍ରଭାବିତ ଏବଂ ଅଣ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଅନୁଭବ କରନ୍ତି ଯେ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ସମଗ୍ର ଜିଲ୍ଲା ପାଇଁ ଲାଭଦାୟକ ହେବ ।

ଆର୍ତ୍ତନିୟମ/ଏନ୍ ବି ଟି ଏସ୍ / ସମ୍ବଳପୁର ବିଜ୍ଞା ଶ୍ରେଣୀ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଶୁଣାଇ ଆଣିବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ସହଯୋଗୀ ଏବଂ ଚାକରଣିକ ପାଇଁ ପୁନର୍ବାର ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରକାର ଆକଳନ ଆସିବ

ସାରଣୀ - ୭.୧: ଜମି ହରାଇଥିବା ପରିବାର ଏବଂ ଜମି ହରାଇନଥିବା ପରିବାର ଉପରେ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବ

ବିଭିନ୍ନ ବର୍ଗର ପରିବାର	ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ଆରମ୍ଭର ପରିବାର ସଂଖ୍ୟା ଉପରେ ପ୍ରଭାବ (ଏବଂ ଏବଂ %)				ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ପରିଚାଳନା ଆରମ୍ଭ ହେବା ପରେ ପ୍ରଭାବ (ଏବଂ ଏବଂ %)				ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ଆରମ୍ଭର ପରିବାର ସଂଖ୍ୟା ଉପରେ ପ୍ରଭାବ (ଏବଂ ଏବଂ %)							
	ପୁରୁଷ	ସ୍ତ୍ରୀ	ସମସ୍ତଙ୍କ	କୋମଳ	ପୁରୁଷ	ସ୍ତ୍ରୀ	ସମସ୍ତଙ୍କ	କୋମଳ	ପୁରୁଷ	ସ୍ତ୍ରୀ	ସମସ୍ତଙ୍କ	କୋମଳ	ପୁରୁଷ	ସ୍ତ୍ରୀ	ସମସ୍ତଙ୍କ	କୋମଳ
ଜମି ହରାଇଥିବା ପରିବାର (୫୭)	୦୧	୧୧	୧୨	୨୦	୦୪	୧୧	୧୫	୨୫	୦୧	୧୧	୧୨	୨୨	୦୧	୧୧	୧୨	୨୨
ଜମି ହରାଇନଥିବା ପରିବାର (୨୦)	୦୧	୧୧	୧୨	୨୦	୦୪	୧୧	୧୫	୨୫	୦୧	୧୧	୧୨	୨୨	୦୧	୧୧	୧୨	୨୨
ମୋଟ (୭୭)	୦୨	୨୨	୨୪	୪୦	୦୮	୨୨	୨୯	୫୦	୦୨	୨୨	୨୪	୫୦	୦୨	୨୨	୨୪	୫୦

ସାରଣୀ ପ୍ରମାଣିତ.....

ବିଭିନ୍ନ ବର୍ଗର ପରିବାର	ଏହା ମୋର ଚାକରଣ ଆରମ୍ଭର ପରେ ପ୍ରଭାବ (ଏବଂ ଏବଂ %)				ଏହା ମୋର ଚାକରଣ ଆରମ୍ଭର ପରେ ପ୍ରଭାବ (ଏବଂ ଏବଂ %)				ଏହା ମୋର ଚାକରଣ ଆରମ୍ଭର ପରେ ପ୍ରଭାବ (ଏବଂ ଏବଂ %)							
	ପୁରୁଷ	ସ୍ତ୍ରୀ	ସମସ୍ତଙ୍କ	କୋମଳ	ପୁରୁଷ	ସ୍ତ୍ରୀ	ସମସ୍ତଙ୍କ	କୋମଳ	ପୁରୁଷ	ସ୍ତ୍ରୀ	ସମସ୍ତଙ୍କ	କୋମଳ	ପୁରୁଷ	ସ୍ତ୍ରୀ	ସମସ୍ତଙ୍କ	କୋମଳ
ଜମି ହରାଇଥିବା ପରିବାର (୫୭)	୦୧	୧୧	୧୨	୨୦	୦୪	୧୧	୧୫	୨୫	୦୧	୧୧	୧୨	୨୨	୦୧	୧୧	୧୨	୨୨
ଜମି ହରାଇନଥିବା ପରିବାର (୨୦)	୦୧	୧୧	୧୨	୨୦	୦୪	୧୧	୧୫	୨୫	୦୧	୧୧	୧୨	୨୨	୦୧	୧୧	୧୨	୨୨
ମୋଟ (୭୭)	୦୨	୨୨	୨୪	୪୦	୦୮	୨୨	୨୯	୫୦	୦୨	୨୨	୨୪	୫୦	୦୨	୨୨	୨୪	୫୦

କ୍ଷତିକରଣ ପରିବାର	ଏହି ଅଞ୍ଚଳର ବିକାଶ ପାଇଁ ଏହା ଭଲ ହେବ				ଜମି ନଷ୍ଟ ହେବୁ ଫଳାଣ ନଷ୍ଟ ହେବ				ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ଆଉ ଉତ୍ପାଦନ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ବୁଝି କରିବ				ଏହା ସାମାଜିକ ଗୋଟିଏ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଚଳାଇବାକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ				
	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫
୧) ଚିଲିକା ଚାଉଳ	୦୪	୧୨	୧୪	୧୫	୦୨	୦୨	୦୨	୦୨	୦୨	୦୨	୦୨	୦୨	୦୨	୦୨	୦୨	୦୨	୦୨
୨) ଚିଲିକା ଚାଉଳ	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫
୩) ଚିଲିକା ଚାଉଳ	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫
୪) ଚିଲିକା ଚାଉଳ	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫

ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ.....

କ୍ଷତିକରଣ ପରିବାର	ଏହି ୧୫ ଏବଂ ୧୫ କଲୋନା ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହେବୁ ଗୋଟିଏ ଏବଂ ଚାଉଳ ଶେ				କ୍ଷତିକରଣ ଭଲ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଚଳାଇବା ଏବଂ ଅନୁପ୍ରାଣିତ ଆକଳନ ଭଲ ହେବ				ଏହି କଲୋନା ଗୋଟିଏକୁ ଶୁଣି ଜାଣିବାପାଇଁ ଯୋଗାଣ				କଲୋନାରେ ଉତ୍ପାଦନ ଚିଲିକା ପୁନିଆ କରିବ				
	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫
୧) ଚିଲିକା ଚାଉଳ	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫
୨) ଚିଲିକା ଚାଉଳ	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫
୩) ଚିଲିକା ଚାଉଳ	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫
୪) ଚିଲିକା ଚାଉଳ	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫

ପ୍ରକଳ୍ପର ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧ୍ୟୟନ ଅଞ୍ଚଳରେ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରଗୁଡ଼ିକର ସାମାଜିକ ବର୍ଗ ଅନୁଯାୟୀ ଜମି ସାରଣୀ – ୭.୨ ରେ ଉପସ୍ଥାପିତ କରାଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ – ୭.୨

ପ୍ରକଳ୍ପର ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧ୍ୟୟନ ଅଞ୍ଚଳରେ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରଗୁଡ଼ିକର ସାମାଜିକ ବର୍ଗ ଅନୁଯାୟୀ ବିଭାଜନ

କ୍ର. ନଂ.	ସାମାଜିକ ବର୍ଗ	ପରିବାର ସଂଖ୍ୟା	ମାଲିକାନାରେ ଥିବା ସମୁଦାୟ ଜମିର ପରିମାଣ	ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେଉଥିବା ମୋଟ ଜମିର ପରିମାଣ (ଏକରରେ)	ମାଲିକାନାରେ ଥିବା ଜମିର କେତେ ପ୍ରତିଶତ ଶସ୍ତି ହେଉଛି	ହାରାହାରି ଶସ୍ତି ହେଉଥିବା ଜମିର ପରିମାଣ ପରିବାର ପିଛା ଏକରରେ
(୧)	(୨)	(୩)	(୪)	(୫)	(୬)	(୭)
୧.	ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି	୧୫ (୨୬.୩୨)	୧୭.୦୬୦ (୧୪.୦୭)	୨.୪୯୦ (୧୫.୦୭)	୧୪.୬୦	୦.୧୬୬
୨.	ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି	୦୯ (୧୫.୬୯)	୧୪.୨୧୦ (୧୧.୭୨)	୬.୩୩୦ (୩୮.୩୨)	୪୪.୫୫	୦.୭୦୩
୩.	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପଛୁଆ ବର୍ଗ	୨୧ (୩୬.୮୪)	୨୪.୩୩୦ (୨୦.୦୭)	୫.୪୨୦ (୩୨.୮୧)	୨୨.୨୮	୦.୨୫୮
୪.	ସାଧାରଣ ଜାତି	୧୨ (୨୧.୦୫)	୬୫.୬୩୦ (୫୪.୧୪)	୨.୨୮୦ (୧୩.୮୦)	୩.୪୭	୦.୧୯୦
	ମୋଟ	୫୭ (୧୦୦.୦୦)	୧୨୧.୨୩୦ (୧୦୦.୦୦)	୧୬.୫୨୦ (୧୦୦.୦୦)	୧୩.୬୫	୦.୨୮୯

ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ: ବନ୍ଧନୀରେ ଥିବା ସଂଖ୍ୟା ଶତକଡ଼ାକୁ ସୂଚିତ କରେ ।
ଉତ୍ସ: କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ବେକ୍ଷଣ

ସାରଣୀ – ୭.୨ ରୁ ଏହା ଦେଖାଯାଏ ଯେ ସମୁଦାୟ ୫୭ ଜମି ହରାଇଥିବା ପରିବାର ମଧ୍ୟରୁ ୧୫ (୨୬.୩୨%) ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି, ୦୯(୧୫.୬୯%) ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି, ୨୧ (୩୬.୮୪%) ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପଛୁଆ ବର୍ଗ ଏବଂ ୧୨ (୨୧.୦୫%) ସାଧାରଣ ଜାତି ଅଟନ୍ତି । ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ, ଏ.ସି ପରିବାର ର ଶସ୍ତି ୨.୪୯୦ ଏକର, ଏସ୍.ଟି ପରିବାର ର ଶସ୍ତି ୬.୩୩୦ ଏକର, ଓବିସି ପରିବାର ର ଶସ୍ତି ୫.୪୨୦ ଏକର ଏବଂ ସାଧାରଣ ଜାତିର ଶସ୍ତି ୨.୨୮୦ ଏକର ହେବ । ଏ.ସି ପରିବାର ର ଶସ୍ତି ୧୪.୬୦ ପ୍ରତିଶତ, ଏସ୍.ଟି ୪୪.୫୫ ପ୍ରତିଶତ, ଓବିସି ପରିବାର ର ଶସ୍ତି ୨୨.୨୮ ପ୍ରତିଶତ ଏବଂ ସାଧାରଣ ଜାତିର ପରିବାର ର ଶସ୍ତି ହେଉଛି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଜାତିର ମାଲିକାନା ଥିବା ମୋଟ ଜମିର ୩.୪୭ ପ୍ରତିଶତ । ଅଧିକତ୍ୱ, ଏ.ସି ପରିବାର ପ୍ରତି ହାରାହାରି ଶସ୍ତି ହେଉଛି ୦.୧୬୬ ଏକର, ଏସ୍.ଟି ପରିବାର ହେଉଛି ୦.୭୦୩ ଏକର, ଓବିସି ପରିବାର ହେଉଛି

୦.୨୫୮ ଏକର ଏବଂ ଜେନେରାଲ୍ କାଷ୍ଟ ପରିବାର ହେଉଛି ୦.୧୯୦ ଏକର | ଟେବୁଲରୁ ଏହା ମଧ୍ୟ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ଏସଟି ପରିବାରର ହାରାହାରି କ୍ଷତି ସର୍ବାଧିକ, ଓବିସି, ଜେନେରାଲ୍ ଜାତି ଏବଂ ଏସସି ଦ୍ୱାରା ହୋଇଥାଏ |

ଅବଶ୍ୟ, ମୋଟ ଉପରେ ଜମି କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରଗୁଡ଼ିକର ମୋଟ ଜମିର ୦.୨୯% ରେ ଯଥେଷ୍ଟ କମ୍ ଅଟେ | ଏହା ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଶାସନ ଏବଂ ସରକାରଙ୍କ ପାଇଁ ଚିନ୍ତାର ବିଷୟ ନୁହେଁ କିନ୍ତୁ, ଜମି ନଷ୍ଟ ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କୁ ଯଥେଷ୍ଟ କ୍ଷତିପୂରଣ ଦିଆଯିବା ଆବଶ୍ୟକ |

୭.୩. ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ପରିଚାଳନା ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ନିମନ୍ତେ ବ୍ୟୟ

ଏକ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ପରିଚାଳନା ଯୋଜନା ଏକ ପ୍ରକଳ୍ପର ଜୀବନସାରା ପ୍ରସ୍ତାବକ, ସରକାରୀ, ଭାଗତାଣୀ ଏବଂ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଭୂମିକା ଏବଂ ଦାୟିତ୍ୱ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରେ, ନିର୍ମାଣ, କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ପ୍ରମୁଖ ଉତ୍ପାଦନ ବିକାଶ ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ସମୟରେ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ତଥା ସୁଯୋଗକୁ ହ୍ରାସ ତଥା ପରିଚାଳନା କରିବାରେ | ଏହା ମଧ୍ୟ ଏସ୍. ଅଇ.ଏ ରେ ଚିହ୍ନିତ ମଧ୍ୟମରୁ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରଭାବକୁ ସମ୍ବୋଧିତ କରେ | ପ୍ରକଳ୍ପର ସମ୍ଭାବ୍ୟ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବଗୁଡ଼ିକର ଚାଲୁଥିବା ପରିଚାଳନାକୁ ସମର୍ଥନ କରିବାକୁ ଏସ୍.ଆଇ.ଏମ୍. ପି ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ |

ବିକାଶ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ଉପରେ କିଛି ପ୍ରଭାବ ଛାଡ଼ିଥାନ୍ତି ଯଦିଓ ସମାଜ ପାଇଁ ମହତ୍ତ୍ୱ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଲାଭ ହୋଇଥାଏ | ତେଣୁ, ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରଭାବର ପ୍ରଭାବକୁ ପୂର୍ବରୁ ବୁଝିବା ଆବଶ୍ୟକ, ଯାହା ଦ୍ୱାରା କ୍ଷତିକାରକ ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକ ଆଗରୁ କରାଯାଇପାରିବ |

ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଚିହ୍ନିତ କରିବା ପରେ, ପ୍ରଭାବକୁ ହ୍ରାସ କରିବା ଏବଂ ବିପଦକୁ ପରିଚାଳନା କରିବା ପାଇଁ ରଣନୀତି ପାଇଁ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ହ୍ରାସ ଏବଂ ପରିଚାଳନା ଯୋଜନା (ଏସ୍.ଆଇ.ଏମ୍. ପି) ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି | ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରଗୁଡ଼ିକ (ପି.ଏ.ଏଫ) ଉପରେ ଏହାର ପ୍ରଭାବକୁ ଯଥେଷ୍ଟ ପରିମାଣରେ ସମାଧାନ କରିବା ପାଇଁ ଏହା ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ ପ୍ରସ୍ତାବକକୁ ସମ୍ପନ କରିଥାଏ | ଏହି ଅଧ୍ୟାୟରେ ଉପସ୍ଥାପିତ କ୍ଷତିକାରକ ଏବଂ ପରିଚାଳନା କୌଶଳଗୁଡ଼ିକ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ପରାମର୍ଶ ଏବଂ ପ୍ରମୁଖ ହିତାଧିକାରୀମାନଙ୍କ ସହିତ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରି କରାଯାଇଛି |

ଯେହେତୁ ଇଡ୍.କୋ ୦୨ଟି ଗାଁରେ ମାତ୍ର ୧୭.୫୨ ଏକର ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରୁଛି, ଯଥା - ଲପଙ୍ଗା ଏବଂ ଖଡ଼ିଆପାଲି, ସର୍ତ୍ତେ ସମୟରେ ମିଳିଥିବା ଘରୋଇ କୃଷି ଜମିକୁ ନେଇ ଗଠିତ, ଏହାର ପ୍ରଭାବ ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକଙ୍କ ଜୀବିକା ଉପରେ ଏହାର

ପ୍ରଭାବ ଯଥେଷ୍ଟ କମ୍ ହେବ କାରଣ ଜମି ନଷ୍ଟ ହେବାର ପ୍ରାୟ ସମୁଦାୟ ଚାଷ ଜମି ର ୩ ପ୍ରତିଶତ । ତଥାପି, ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ମାଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ମାଣ ସମୟରେ ସିଧାସଳଖ କିମ୍ବା କଣ୍ଟ୍ରାକ୍ଟରଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ଅସ୍ଥାୟୀ ଚାକିରି ଯୋଗାଇବା ଦ୍ୱାରା ନିଆଯିବା ଉଚିତ୍ । ଏହା ବର୍ତ୍ତମାନର ବେକାରୀ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ଯଥେଷ୍ଟ ମାତ୍ରାରେ ହ୍ରାସ କରିବ ଯାହା ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଅଧିକ ଗୁଣ ପ୍ରଭାବ ପକାଇପାରେ ।

ଏଠାରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇପାରେ ଯେ କୌଣସି ଜନସାଧାରଣ ଏବଂ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ସମ୍ପତ୍ତି ଅର୍ଜନ କରାଯାଇନାହିଁ । ଏହି ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଜୀବନଶୈଳୀ ପ୍ରଭାବିତ ହେବ ନାହିଁ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମ୍ପତ୍ତି, ବିଶେଷକରି ସତକ ପ୍ରକଳ୍ପ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ସ୍ଥାନରେ ପ୍ରଭାବିତ ହେଉନାହିଁ ।

ସେହିଭଳି ଡ୍ରେନେଜ ଏବଂ ପରିମଳ ପ୍ରକଳ୍ପ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ହେଉନାହିଁ । ତେଣୁ, ଡ୍ରେନେଜ୍ ସମସ୍ୟା ହେବ ନାହିଁ ।

ପାନୀୟ ଜଳ ଏବଂ ଏହାର ଉତ୍ସ ବିଷୟରେ, ପ୍ରକଳ୍ପ ଏହାର ପ୍ରଭାବ ପକାଇବ ନାହିଁ । ଅବଶ୍ୟ, ଏକ ଅଜ୍ଞଭଙ୍ଗୀ କମ୍ପାନୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ପାଇପ ଜଳ ଯୋଗାଣ ଯୋଗାଇବାକୁ ଚିନ୍ତା କରିପାରନ୍ତି, ଯେଉଁଠାରେ ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମରେ କିଛି ସାଧାରଣ ସ୍ଥାନରେ ଆବଶ୍ୟକ ହୁଏ, ଯାହା ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କ ପାଇଁ ବହୁତ ଲାଭଦାୟକ ହେବ ।

ଡାକଘର, ଉଚିତ ମୂଲ୍ୟ ଦୋକାନ, ଖାଦ୍ୟ ସଂରକ୍ଷଣ ଗୋଡାଉନ୍, ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଯୋଗାଣ, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସେବା ସୁବିଧା ଭଳି ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ପାଇଁ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ଆଦୌ ପ୍ରଭାବିତ ହେଉନାହିଁ । ତେଣୁ କୌଣସି ବିସ୍ତୃତ ପରିଚାଳନା ଯୋଜନା ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ । ଅଜନଷାଡି, ଉପାସନା ସ୍ଥାନ ଇତ୍ୟାଦି କ୍ଷେତ୍ରରେ ମଧ୍ୟ ସମାନ ଅବସ୍ଥା ତେଣୁ ସାମାଜିକ ଉତ୍ସକୁ ମୁକାବିଲା କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ପରିଚାଳନା ଯୋଜନା ଅଙ୍କନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ନୁହେଁ ।

୭.୪. ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କ ଗ୍ରାମଅନୁସାରେ ତାଲିକା

ସାରଣୀରେ – ୭.୩ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କ ଗ୍ରାମଅନୁସାରେ ତାଲିକା ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି । ସମୁଦାୟ କ୍ଷତିପୂରଣ, ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରକୁ ଗ୍ରହଣୀୟ ସହାୟତା ଏବଂ ବିକାଶ ଯୋଜନାର ମୂଲ୍ୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଏହା କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଛି । ୯୧,୮୫,୦୦,୦୦୦/- (୯୧.୮କୋଟି) । ଏହିପରି, ସିମ୍ପିର ମୋଟ ଖର୍ଚ୍ଚ ହେଉଛି ୯୧.୮ କୋଟି ।

ଅବଶ୍ୟ, ଜମି ନଷ୍ଟ ପାଇଁ କ୍ଷତିପୂରଣ ରାଶି ଏହି ବ୍ୟୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇନାହିଁ କାରଣ ଏହି ନିଷ୍ପତ୍ତି ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରବର୍ତ୍ତୀ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ପ୍ରଦାନରେ ସ୍ଥିର କରାଯିବ ଏବଂ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ବଣ୍ଟନ କରାଯିବ ।

ସାରଣୀ - ୭.୩

ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ପରିଚାଳନା ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ନିମନ୍ତେ ବ୍ୟୟ

କ୍ର ସଂଖ୍ୟା	ବର୍ଣ୍ଣନା	ୟୁନିଟ	ପରିମାଣ	ମୂଲ୍ୟ/ଦର	ପରିମାଣ (ଟଙ୍କାରେ)
(୧)	(୨)	(୩)	(୪)	(୫)	(୬)
କ. ଜମି ମାଲିକ ମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ କ୍ଷତିପୂରଣ					
୦୧.	ଜମି କ୍ଷତି ନିମନ୍ତେ କ୍ଷତିପୂରଣ	ସଂଖ୍ୟା / ଏକରରେ	୫୭/ ୧୭.୫୨୦	ଡେସିମାଲ ପ୍ରତି ଟଙ୍କା ୫,୦୦,୦୦୦ (ଆନୁମାନିକ)	୮୨,୬୦,୦୦,୦୦୦/-
୦୨.	ଗଛ କ୍ଷତି ନିମନ୍ତେ କ୍ଷତିପୂରଣ	ସଂଖ୍ୟା	୪୦	ଟଙ୍କା ୩,୦୦୦ (ଆନୁମାନିକ)	୧,୨୦,୦୦୦/-
୦୩.	ସମସ୍ତ ସିମେଣ୍ଟ କଂକ୍ରିଟ୍ ଘର ନିମନ୍ତେ କ୍ଷତିପୂରଣ	ସଂଖ୍ୟା	୨୦	ଟଙ୍କା ୨,୦୦,୦୦୦ (ଆନୁମାନିକ)	୪୦,୦୦,୦୦୦/-
୦୪.	ନଳକୂପ କ୍ଷତି ନିମନ୍ତେ କ୍ଷତିପୂରଣ ।	ସଂଖ୍ୟା	୦୨	ଟଙ୍କା ୧,୫୦,୦୦୦ (ଆନୁମାନିକ)	୩,୦୦,୦୦୦/-
୦୫.	ଦୋକାନ ଗୃହ କ୍ଷତି ନିମନ୍ତେ କ୍ଷତିପୂରଣ	ସଂଖ୍ୟା	୨୦	ଟଙ୍କା ୧,୫୦,୦୦୦ (ଆନୁମାନିକ)	୩୦,୦୦,୦୦୦/-
୦୬.	ଶୁଦ୍ଧ ଲାଇଟ୍ ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ଉତ୍ପାଦ ପାଇଁ	ସଂଖ୍ୟା	୧୦୦	ଟଙ୍କା ୩,୦୦୦ (ଆନୁମାନିକ)	୩,୦୦,୦୦୦/-
ଖ. ଦକ୍ଷତା ବିକାଶ ପାଇଁ ତାଲିମ					
୦୧.	ଧର୍ମାତ୍ମକ ତାଲିମ ଭତ୍ତା	ସଂଖ୍ୟା	୨୦	ଟଙ୍କା ୨୦,୦୦୦ (ଆନୁମାନିକ)	୪,୦୦,୦୦୦/-
ଗ. ଡାକ୍ତରୀ ହରାଇବା					
୦୧.	ଆର୍ଥିକ କ୍ଷତି ପାଇଁ କ୍ଷତିପୂରଣ	ଶ୍ରମ ଦିବସ	୨୦୦	ଟଙ୍କା ୪୦୦ (ଆନୁମାନିକ)	୮୦,୦୦୦/-
ଘ. ମହିଳା ସଶକ୍ତିକରଣ					
୦୧.	ସକ୍ରିୟ ମହିଳା ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀକୁ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣର ବ୍ୟବସ୍ଥା	ସଂଖ୍ୟା	୦୮	ଟଙ୍କା ୧୦,୦୦୦ (ଆନୁମାନିକ)	୮,୦୦,୦୦୦/-
ସମୁଦାୟ	କ+ଖ+ଗ+ଘ				୮୩,୫୦,୦୦,୦୦୦/-
ଡ.	ବିବିଧ ଏବଂ ଅକମ୍ପ୍ୟୁଟ୍ କର୍ମ (ସମୁଦାୟର ୧୦%)				୮,୩୫,୦୦,୦୦୦/-
ସର୍ବ ମୋଟ					୯୧,୮୫,୦୦,୦୦୦/-

୭.୪. କେନ୍ଦ୍ରୀଭୂତ ଦଳଗତ ଆଲୋଚନା (ଏଫ୍.ଜି.ଡି)

କେନ୍ଦ୍ରୀଭୂତ ଦଳଗତ ଆଲୋଚନା (ଏଫ୍.ଜି.ଡି) ରେ କିଛି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ରସଙ୍ଗ ବିଷୟରେ ଗଭୀର ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥିଲା । ଏଫ୍.ଜି.ଡି ହେଉଛି ଏକ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଆଲୋଚନା ଯେଉଁଠାରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନେ ମୁକ୍ତ ଭାବରେ ସେମାନଙ୍କର ମତ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଏଫ୍.ଜି.ଡି ରେ ଯେଉଁଠାରେ ଆଲୋଚନା ବ୍ୟାପକ, ମୋଡରେଟର୍ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି ଏବଂ ଆଲୋଚନାକୁ କେବଳ ପ୍ରକଳ୍ପରେ ସୀମିତ କରନ୍ତି ।

ଯେହେତୁ କେତେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରକଳ୍ପ ବିଷୟରେ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଧାରଣା ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ, ସେହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ସେମାନଙ୍କର ମତାମତକୁ ବିଚାର କରିବାକୁ ହେବ । ଦୁଇଟି (୦୨) ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମରେ ୦୨ ଏଫ୍.ଜି.ଡି, ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗ୍ରାମରେ ଗୋଟିଏ ସଂଗଠିତ ହୋଇଥିଲା ଯେଉଁଠାରେ ପୁରୁଷ ଏବଂ ମହିଳା ସଦସ୍ୟ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକରେ ଏଫ୍.ଜି.ଡି ବୈଠକ ଆୟୋଜନ ହେବା ପୂର୍ବରୁ, ସମାନ ତାରିଖ, ସମୟ ଏବଂ ସ୍ଥାନ ବିଷୟରେ ଲୋକଙ୍କୁ ଯୋଗାଯୋଗ କରାଯାଇଥିଲା । ଏଫ୍.ଜି.ଡି ବୈଠକରେ ମହିଳା ସ୍ୱୟଂ ସହାୟତା ଗୋଷ୍ଠୀ, ଛାତ୍ର, ଅଜ୍ଞାନତା କର୍ମୀ ଏବଂ ବରିଷ୍ଠ ମହିଳାମାନେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ପୁରୁଷ ମାନଙ୍କ ତରଫରୁ ପଞ୍ଚାୟତ ସଦସ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ଯୋଗଦେଇ ଥିଲେ ।

ଏସ.ଆଇ.ଏ. ଅଧିକାରୀ ସମ୍ବଲପୁର ଜିଲ୍ଲାର ୧ ଟି ଚହସିଲର ୦୨ ଟି ଗ୍ରାମରେ ନେସରସ୍ ଭୂଷଣ ପାଖାର ଆଣ୍ଡ ଷ୍ଟିଲସ ଲିମିଟେଡ୍ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଏବଂ ଡାଉନଷ୍ଟ୍ରିମ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଆର ଏଣ୍ଡ ଆର କଲୋନୀ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ କରାଯାଇଥିଲା । ଅଧିକାରୀ ଏକ ଅଂଶ ସ୍ୱରୂପ ଏହି ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକରେ ଫୋକସ୍ ଗ୍ରୁପ୍ ଆଲୋଚନା (ଏଫ୍.ଜି.ଡି) ମଧ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା । ଏଫ୍.ଜି.ଡି ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ସମ୍ପର୍କରେ ସଚେତନତା ବୃଦ୍ଧି କରିଥାଏ । ଏଫ୍.ଜି.ଡି ରେ ଉଭୟ ପ୍ରଭାବିତ ଓ ଅଣ ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକ ସାମିଲ ହୋଇଥିଲେ । ଆଲୋଚନା ଓ ଏଥିରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିବା ମତାମତର ସାରାଂଶକୁ ଏହି ରିପୋର୍ଟରେ ସ୍ଥାପିତ କରାଯାଇଛି । ଏଥିରେ ଗାଁର ବିଭିନ୍ନ ସମସ୍ୟା ଓ ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ମଧ୍ୟ ସାମିଲ କରାଯାଇଛି ।

ଏହିଠିରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କ ତାଲିକା ନିମ୍ନରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଛି (ସାରଣୀ – ୭.୪)।

ସାରଣୀ - ୭.୪

ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କ ତାଲିକା

କ୍ର. ସଂଖ୍ୟା	ଗ୍ରାମ ର ନାମ	ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କ ତାଲିକା (ସଂଖ୍ୟାରେ)		
		ପୁରୁଷ	ମହିଳା	ମୋଟ
(୧)	(୨)	(୩)	(୪)	(୫)
୧.	ଲପଙ୍ଗା	୦୬	୦୩	୦୯
୨.	ଖଡ଼ିଆପାଲି	୦୭	୦୪	୧୧

ସର୍ବେକ୍ଷଣ କରାଯାଇଥିବା ଗ୍ରାମରେ ଏଫ୍.ଜି.ଡି ପୁରୁଷ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀ ମହିଳା ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କ ତୁଳନାରେ ଅପେକ୍ଷାକୃତ ଅଧିକ ଥିଲେ ଯାହା କ୍ଷୟ ଭାବରେ ଦର୍ଶାଏ ଯେ ମହିଳାମାନେ ସାମାଜିକ କଳଙ୍କ ଅଧୀନରେ ଅଛନ୍ତି କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କିଛି ସାମାଜିକ ବାଧାବାଧକତା ସେମାନଙ୍କୁ ସର୍ବସାଧାରଣରେ ସେମାନଙ୍କର ମତ ରଖିବାକୁ ବାରଣ କରେ।

୭.୫.୧. ଲପଙ୍ଗା : ତା.୧୩.୧୨.୨୦୨୩ ରେ ଲପଙ୍ଗା ଗ୍ରାମରେ ଏଫ୍.ଜି.ଡି ଆୟୋଜନ କରାଯାଇଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ ୦୬ ଜଣ ପୁରୁଷ ଓ ୦୩ ଜଣ ମହିଳା ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ। ଯଦିଓ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ବିଷୟରେ ଶତ ପ୍ରତିଶତ ସଚେତନତା ଥିଲା କିନ୍ତୁ ଅଳ୍ପ (୩୦ ପ୍ରତିଶତ) ସ୍ଥାନୀୟ ଲୋକ କୃଷି ଜମି ଏବଂ ଜୀବିକାର ଉତ୍ସ ନଷ୍ଟ ହେବା ବିଷୟରେ ସେମାନଙ୍କର ଚିନ୍ତା ଦେଖାଇଥିଲେ। ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଖୁବ୍ କମ୍ ଲୋକ ମହୁଲ ଗଛ ଭଳି କାଠ ଓ ଅର୍ଥକାରୀ ଫସଲ ନଷ୍ଟ ହେବା ନେଇ ଚିନ୍ତିତ ଥିଲେ।

ତାହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ରତୁ ଅନୁସାରେ ହୋଇଥାଏ। ଜମି ଗୁଡ଼ିକ ଏକତାଟିଆ ହୋଇପଡ଼ିଛି। ଗାଁରେ ଧାନ ଓ ସବୁ ରତୁର ପନିପରିବା ଚାଷ କରାଯାଏ। ଜମି ହରାଇବା ଦ୍ୱାରା ଜୀବିକାର ସ୍ରୋତ ସାମାନ୍ୟ ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇପାରେ। ହାରାହାରି ଜମି ପରିମାଣ କମ୍ ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରତି ପରିବାର ପିଛା ୦.୬୦ ଏକର ଜମି ରହିଛି। ଫସଲର ମୂଲ୍ୟ ଅର୍ଥାତ୍ ଧାନର ମୂଲ୍ୟ ମାତ୍ର ୧୮୫୦ ଟଙ୍କା ।

ଗ୍ରାମରେ ୧୮୦ ଏସସି ପରିବାର, ୮୫ ଏସଟି ପରିବାର, ୩୧୦ (ଓବିସି ଓ ଗାଈ) ପରିବାର ଥିବା ବେଳେ ଏଥିରେ ୨୭ଟି ମହିଳା ପ୍ରଧାନ ପରିବାର ସାମିଲ ଥିଲେ। ଆର୍ଥିକ ଛିଟି ବିଷୟରେ, ପାଖାପାଖି ୦୫% ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗରେ ଥିଲେ। ସର୍ଭିସ,

୫୨% ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ସର୍ଭିସ, ୭% ବ୍ୟବସାୟ, ୩୭% ମଜୁରୀ ଶ୍ରମିକ ଏବଂ ୦୩% ତାପରେ ନିୟୋଜିତ ଥିଲେ। ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କ ସାମାଜିକ ସାମାଜିକ-ଅର୍ଥନୈତିକ ଅବସ୍ଥା ଭଲ ଥିବା ପରି ମନେହୁଏ।

ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସୁବିଧା ବିଷୟରେ, ଜିଲ୍ଲା ମୁଖ୍ୟ ଚିକିତ୍ସାଳୟ ପ୍ରାୟ ୩୫ କି.ମି ଦୂରରେ ଥିବା ବେଳେ ପ୍ରାଥମିକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ର ୫ କି.ମି ଦୂରରେ ରହିଛି। ସେହି ଗ୍ରାମରେ ଏଏନ୍ଏମ୍ ଓ ଆଶାକର୍ମୀମାନେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ। ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କ ରିପୋର୍ଟ ଅନୁସାରେ ସେହି ଗ୍ରାମରେ କୌଣସି ଦୀର୍ଘସ୍ଥାୟୀ ରୋଗ ଦେଖାଦେଇନଥିଲା। ଶିକ୍ଷା କ୍ଷେତ୍ରରେ ୯୨ ପ୍ରତିଶତ ପୁରୁଷ ଓ ୮୮ ପ୍ରତିଶତ ମହିଳା ସାକ୍ଷର ଅଛନ୍ତି। ଗ୍ରାମରେ ୯୭% ଚାକିରୀ ଓ ୦୩% କମ ଚାକିରୀ କରୁଥିବା ପରିବାର ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥିଲା।

ସର୍ଭେ ହୋଇଥିବା ଗାଁରେ କୌଣସି ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ ହୋଇନଥିଲା ଯାହା ଦର୍ଶାଉଛି ଯେ ଏହି ଅଞ୍ଚଳରେ ନିୟୁତ୍ତିର ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ସୁଯୋଗ ରହିଛି।

ସେଠାରେ କୌଣସି ଶିଶୁ ଶ୍ରମିକ ନଥିଲେ ଏବଂ ମହିଳାମାନେ ଯଥେଷ୍ଟ ସଶକ୍ତ ଥିଲେ। ମହିଳାମାନେ ସରକାରୀ ଓ ବେସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିୟୋଜିତ ଅଛନ୍ତି। ସେକ୍ଟର, ଆଶା, ଏଡବୁଡବୁ, ଜିକେଏସ, ବ୍ୟବସାୟୀ, କୃଷି ଶ୍ରମିକ ଏବଂ SHGsର ସକ୍ରିୟ ସଦସ୍ୟ। ମହିଳା ଓ ଶିଶୁ ଚାଲାଣର କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ନାହିଁ। ପୂର୍ବରୁ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ହୋଇନଥିଲା ଏବଂ ସବୁ ଜମି ସିଧାସଳଖ କିଣାଯାଇଥିଲା। ଏହି ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଯୋଗୁଁ ବଜାର ଓ ଧାର୍ମିକ ସ୍ଥଳ ଭଳି କୌଣସି ଗୋଷ୍ଠୀଗତ ଜୀବନ ପ୍ରଭାବିତ ହେବ ନାହିଁ।

ଏହାର ଲାଭ ବ୍ୟବସାୟ ଏବଂ ବର୍ଷ ସାରା ଶ୍ରମର ଉପଲବ୍ଧତା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ହେବ। ଏହି କ୍ଷତି କେବଳ ଜମିଜମାକୁ ନେଇ ହୋଇଛି। ଗାଁରେ କୌଣସି ଏଡ଼ିଓ କାମ କରୁନଥିବା ବେଳେ ଜେଏସ୍ପୁରୁ ସ୍କୁଲର ନବୀକରଣ କରୁଛି, ଶୈତାଳୟ ନିର୍ମାଣରେ ବାଧକ, କମ୍ୟୁନିଟି ସେଣ୍ଟର ନିର୍ମାଣ, କମ୍ପାନୀର କର୍ପୋରେଟ୍ ସାମାଜିକ ଦାୟିତ୍ୱବୋଧ (ସିଏସ୍ଆର) କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ଅଂଶବିଶେଷ ସ୍ୱରୂପ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଶିବିର ଆୟୋଜନ କରିବା ଏବଂ ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କୁ ପାନୀୟ ଜଳ ଯୋଗାଇଦେବା ।

ଜମିଜମା ବିରୋଧରେ ଜମିଜମା ଓ ଜମିଜମା ସୀମା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଦାବି ହୋଇଥିଲା ।

ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟ ସମୟରେ ଯଦି କୌଣସି ଘର ଅସ୍ଥାୟୀ ଭାବେ କାମ କରିବାକୁ ଆଗ୍ରହୀ ଥାନ୍ତି, ତେବେ ସେମାନଙ୍କୁ ନିୟୋଜିତ କରାଯାଇପାରେ। ନିର୍ମାଣ ସମୟରେ ସ୍ଥାନୀୟ ଗାଡ଼ି ଭଡ଼ାରେ ନିଆଯାଇପାରେ ଏବଂ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ସ୍ଥାନୀୟ ଶ୍ରମିକଙ୍କୁ ନିୟୁତ୍ତି ଦିଆଯାଇପାରେ।

୭.୫.୨ ଖତିଆପାଲି : ଗ୍ରାମରେ ଖତିଆପାଲି ଏଫଜିଡି ଡା.୧୬.୧୨.୨୦୨୨ରେ ଆୟୋଜନ କରାଯାଇଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ ୦୬ ଜଣ ପୁରୁଷ ଓ ୦୩ ଜଣ ମହିଳା ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ। ଯଦିଓ ପ୍ରକଳ୍ପ ବିଷୟରେ ଶତ ପ୍ରତିଶତ ସଚେତନତା ଥିଲା କିନ୍ତୁ ଅଳ୍ପ ଲୋକ (୪୦ ପ୍ରତିଶତ) ଗବେଷଣା ଓ ଅନୁସନ୍ଧାନ (ଆର ଏଣ୍ଡ ଆର) କଲୋନୀକୁ ସମର୍ଥନ କରୁନାହାନ୍ତି । ସେମାନେ କହିଥିଲେ ଯେ ଯଦି କମ୍ପାନୀ ଚାକିରି ଦେବେ, ତେବେ ସେମାନେ ଏହାକୁ ସମର୍ଥନ କରିବେ। କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ପରିବାରମାନେ ଚାଷ ଜମି ଓ ଜୀବିକାର ଉତ୍ସ ନଷ୍ଟ ହେବା ନେଇ ଚିନ୍ତା ପ୍ରକଟ କରିଥିଲେ। ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଖୁବ୍ କମ୍ ଲୋକ କାଠ ଓ ମହୁଲ ଭଳି ଅର୍ଥକାରୀ ଫସଲ ନଷ୍ଟ ହେବା ନେଇ ଚିନ୍ତିତ ଥିଲେ।

ଚାଷ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ରତ୍ନ ଅନୁସାରେ ହୋଇଥାଏ। ଜମି ଗୁଡିକ ଏକତାଟିଆ ହୋଇପଡିଛି। ଗାଁରେ ଧାନ ଓ ସବୁ ରତ୍ନର ପନିପରିବା ଚାଷ କରାଯାଏ। ଜମି ହରାଇବା ଦ୍ଵାରା ଜୀବିକାର ସ୍ରୋତ ସାମାନ୍ୟ ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇପାରେ। ହାରାହାରି ଜମି ପରିମାଣ କମ୍ ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରତି ପରିବାର ପିଛା ୦.୫୦ ଏକର ଜମି ରହିଛି। ଫସଲର ମୂଲ୍ୟ ଅର୍ଥାତ୍ ଧାନର ମୂଲ୍ୟ ମାତ୍ର ୧୮୫୦ ଟଙ୍କା ।

ଗ୍ରାମରେ ୧୦୮ ଏସସି ପରିବାର, ୪୯ ଏସଟି ପରିବାର ଓ ୨୯୫ (ଓବିସି ଓ ଗାଣ୍ଡ) ପରିବାର ଥିବା ବେଳେ ମୋଟ ୪୫୨ ପରିବାର ବସବାସ କରନ୍ତି । ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତି ବିଷୟରେ, ପାଖାପାଖି ୦୭% ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗରେ ଥିଲେ । ସେବା, ୪୦% ବେସରକାରୀ ସେବା, ୮% ବ୍ୟବସାୟ, ୩୫% ମଜୁରୀ ଶ୍ରମିକ ଏବଂ ୧୦% ଚାଷରେ ଥିଲେ । ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କ ସାମଗ୍ରିକ ଆର୍ଥିକ ଅବସ୍ଥା ଭଲ ଥିବା ଜଣାପଡିଛି।

ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ସୁବିଧା ବିଷୟରେ ଜିଲ୍ଲା ମୁଖ୍ୟ ଚିକିତ୍ସାଳୟ ପ୍ରାୟ ୩୭ କି.ମି ଦୂରରେ ଥିବା ବେଳେ ପ୍ରାଥମିକ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ର ୭ କି.ମି ଦୂରରେ ରହିଛି। ଏଏନ୍ଏମ୍ ସେଣ୍ଟର ୧ କିମି ଦୂରରେ ଥିବା ବେଳେ ଗାଁରେ ଆଶାକର୍ମୀ ମଧ୍ୟ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ। ଏହା ବ୍ୟତୀତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବାର୍ଡରେ କ୍ଲେସସଡକୁ ଦ୍ଵାରା ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ଶିବିରର ଆୟୋଜନ କରାଯାଇଥାଏ। ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କ ରିପୋର୍ଟ ଅନୁସାରେ ସେହି ଗ୍ରାମରେ କୌଣସି ଦୀର୍ଘସ୍ଥାୟୀ ରୋଗ ହୁଏ ନାହିଁ। ଶିକ୍ଷା କ୍ଷେତ୍ରରେ ୯୨ ପ୍ରତିଶତ ପୁରୁଷ ଓ ୮୮ ପ୍ରତିଶତ ମହିଳା ସାକ୍ଷର ଅଛନ୍ତି । ଗ୍ରାମରେ ୯୮% ଚାକିରୀ ଓ ୦୨% କମ ଚାକିରୀ କରୁଥିବା ପରିବାର ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଛି।

ସର୍ତ୍ତେ କରାଯାଇଥିବା ଗ୍ରାମରେ ଆଖପାଖ ଅଞ୍ଚଳରେ ପ୍ରବାସ ନିୟୁତ୍ତି ସୁଯୋଗ ଉପଲବ୍ଧ ହେବା କାରଣରୁ ପ୍ରବାସର କୌଣସି ମାମଲା ନଥିଲା।

ସେଠାରେ କୌଣସି ଶିଶୁ ଶ୍ରମିକ ନଥିଲେ ଏବଂ ମହିଳାମାନେ ଯଥେଷ୍ଟ ସଶକ୍ତ ଥିଲେ। ମହିଳାମାନେ ସରକାରୀ ଓ ବେସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିଯୋଜିତ ଅଛନ୍ତି। ସେକ୍ଟର, ଆଶା, ଏ.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ, ଜିକେଏସ୍, ବ୍ୟବସାୟ, କୃଷି ଓ ଅଣକୃଷି ଶ୍ରମିକ ଏବଂ SHGs ଜଣ ସକ୍ରିୟ ସଦସ୍ୟ। ମହିଳା ଓ ଶିଶୁ ଚାଲାଣର କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ନାହିଁ। ପୂର୍ବରୁ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ହୋଇନଥିଲା ଏବଂ ସବୁ ଜମି ସିଧାସଳଖ କିଣାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଯୋଗୁଁ ବଜାର ଓ ଧାର୍ମିକ ସ୍ଥଳ ଭଳି କୌଣସି ଗୋଷ୍ଠୀଗତ ଜୀବନ ପ୍ରଭାବିତ ହେବ ନାହିଁ। ତେବେ ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କ ରିପୋର୍ଟ ଅନୁଯାୟୀ ଖ୍ରୀଷ୍ଟିଆନ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ସୋସାଇଟି ଅଫ୍ ଡିଭିଜନ ବୋର୍ଡର ୬.୦୦ ଏକର ଜମି ମଧ୍ୟରୁ ୧.୨୬ ଏକର ଜମି ପ୍ରଭାବିତ ହେବାକୁ ଯାଉଛି । ଧର୍ମସ୍ଥଳୀ ସ୍ଥାନାନ୍ତର ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ସେଠି ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁନାହିଁ ।

ବ୍ୟବସାୟ ଏବଂ ଯୋଗାଯୋଗ ସୁବିଧା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଲାଭ ମିଳିବା ଜୀବନଜୀବିକା, ଚାଷଜମି ନଷ୍ଟ ହେବା ଏବଂ ଶ୍ରମିକଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟରେ କ୍ଷତି ଯୋଗୁଁ ଫସଲ ନଷ୍ଟ ହେଉଛି। ଗାଁରେ କୌଣସି ଏନ୍. ବି.ଓ କାମ କରୁନଥିବା ବେଳେ କମ୍ପାନୀର କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସୋସିଆଲ ରେସପନ୍ସିବିଲିଟି (ସିଏସ୍‌ଆର୍) ଆକ୍ଟିଭିଟି ଭାବେ ଜେଏସ୍.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. ଗାଁରେ କମ୍ୟୁନିଟି ସେଣ୍ଟର ନିର୍ମାଣ କରୁଛି ।

ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟ ସମୟରେ ଯଦି କୌଣସି ଘର ସାମୟିକ ଭାବରେ କାମ କରିବାକୁ ଆଗ୍ରହୀ, ସେମାନେ ନିଯୋଜିତ ହୋଇପାରନ୍ତି । ନିର୍ମାଣ ସମୟରେ ସ୍ଥାନୀୟ ଯାନଚାଳନା ନିୟୁତ୍ତି କରାଯାଇପାରେ ଏବଂ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସ୍ଥାନୀୟ ଶ୍ରମିକମାନେ ନିଯୋଜିତ ହୋଇପାରନ୍ତି । ନିର୍ମାଣ ସ୍ଥଳରେ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ଆବାସ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇପାରେ ।

ଫୋକସ୍ ଗ୍ରୁପ୍ ଆଲୋଚନାର କିଛି ଫଟୋଗ୍ରାଫ୍ ଚାନ୍ଦ୍ରସୂତୀ - ୩ ରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

ଅଧ୍ୟାୟ - ୮

ଲାଭ କ୍ଷତି ର ବିଶ୍ଳେଷଣ ଏବଂ ସୁପାରିଶ

୮.୧ ଲାଭ କ୍ଷତି ର ବିଶ୍ଳେଷଣ

ଏହି ଅଧ୍ୟୟନରେ, ପ୍ରକୃତ ଅର୍ଥରେ ମୂଲ୍ୟ-ଲାଭ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ଫେରସ୍ତ ହାର କିମ୍ବା ଆର୍ଥିକ ଫେରସ୍ତ ହାର ଏବଂ ଅର୍ଥନୈତିକ ଫେରସ୍ତ ହାର ଖୋଜିବା ପାଇଁ ମୂଲ୍ୟ ସହ ଲାଭ ର ବିଶ୍ଳେଷଣ ନିମନ୍ତେ ଲକ୍ଷ ରଖିଛି । ଯେହେତୁ ଏହି ରିପୋର୍ଟ ମୋଟ ପ୍ରକଳ୍ପର ଏକ ଅଂଶ ସହିତ ଜଡ଼ିତ, ଯଥା, ଭୂଷଣ ପାଖର ଆଣ୍ଡ ଷ୍ଟିଲସ ଲିମିଟେଡ୍ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତାବିତ ସହଯୋଗୀ ଓ ଡାଉନଷ୍ଟ୍ରିମ ପାଇଁ ପୁନର୍ବାସ ଓ ଅଭିଯାନ କଲୋନୀ ସ୍ଥାପନ ନିମନ୍ତେ, କେବଳ ମୂଲ୍ୟ ତୁଳନାରେ କିଛି ଗୁଣାତ୍ମକ ଲାଭ ମିଳିପାରିବ । ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପ ଶେଷ ହେବା ପରେ ହିଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଲାଭର ହିସାବ କରାଯାଇ ପାରିବ ।

କୌଣସି ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେତୁ ସେମାନଙ୍କର ସ୍ଥାୟୀ ବାସସ୍ଥାନରୁ ଅନ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳକୁ ଲୋକଙ୍କୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରିବା ଆଜିକାଲି ଏକ ପ୍ରସଙ୍ଗ ପାଲଟିଛି । ବିସ୍ଥାପିତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କ ଜୀବନକୁ ଏକ ନୂତନ ପରିବେଶରେ ସଜାଡିବା ଅତ୍ୟନ୍ତ କଷ୍ଟକର ହୋଇଯାଏ । ଏହିପରି ଭାବରେ, ବିସ୍ଥାପିତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପୁନର୍ବାସ ଓ ଅଭିଯାନ ପାଇଁ ସରକାରଙ୍କ ତରଫରୁ ପୁଞ୍ଜୀନୁପୁଞ୍ଜ ଯୋଜନା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ, ଯାହା ନିଶ୍ଚିତ କରେ ଯେ ସେମାନେ ଜୀବନର ମୌଳିକ ଆବଶ୍ୟକତା ସହିତ ଜୀବନ୍ତ ପରିବେଶ ପାଇପାରିବେ ଯାହା ଆଘାତକୁ ହ୍ରାସ କରିଥାଏ ।

ସଡକ, ବ୍ରିଡ୍, କେନାଲ, ଉଭିଦ, ଖଣି ଇତ୍ୟାଦି ବିକାଶମୂଳକ ପ୍ରକଳ୍ପ ଯୋଗୁଁ ଭାରତରେ ଲୋକଙ୍କର ବିସ୍ଥାପନ ମୁଖ୍ୟତଃ ଘଟେ । ବିକାଶମୂଳକ ପ୍ରକଳ୍ପ, ରାଜନୈତିକ ପ୍ରସଙ୍ଗ, ସଂରକ୍ଷିତ କ୍ଷେତ୍ର ନେଟୱାର୍କ ପ୍ରତିଷ୍ଠା, ସଂରକ୍ଷଣ କ୍ଷେତ୍ର, ପ୍ରାକୃତିକ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ଇତ୍ୟାଦି ଯୋଗୁଁ ଭାରତରେ ଲୋକମାନେ ବିସ୍ଥାପିତ ହେଉଛନ୍ତି । ୨୦୦୭ ରେ ଆକ୍ରମଣୀୟ ବିସ୍ଥାପନ ମନିଟରିଂ କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରକାଶ କରିଛି ଯେ ଭାରତର ବିଭିନ୍ନ ବିକାଶମୂଳକ ପ୍ରକଳ୍ପ ହେତୁ ୫୦ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ଲୋକ ୫୦ ନିୟୁତ ଲୋକ ବିସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛନ୍ତି ।

ଶିଳ୍ପାୟନର ଅନ୍ୟତମ ମୁଖ୍ୟ ବାହକ ହେଉଛି ଧାତୁ । ଧାତୁ ମଧ୍ୟରେ ଐତିହାସିକ ଭାବେ ଇସ୍ପାତର ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ରହିଛି । କଞ୍ଚାମାଲ ଏବଂ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ଉତ୍ପାଦ ଭାବେ ଇସ୍ପାତର ଉତ୍ପାଦନ ଏବଂ ବ୍ୟବହାରକୁ ବ୍ୟାପକ ଭାବେ ଅର୍ଥନୈତିକ ପ୍ରଗତିର ସୂଚକ ଭାବେ ବିବେଚନା କରାଯାଏ । ତେଣୁ ଶିଳ୍ପ ବିକାଶରେ ଇସ୍ପାତ ଶିଳ୍ପ ସବୁବେଳେ ଆଗରେ ରହିଆସିଛି ଏବଂ କୌଣସି ଅର୍ଥନୀତିର ମେରୁଦଣ୍ଡ ସାଜିଛି ବୋଲି କହିଲେ ଅତ୍ୟୁକ୍ତି ହେବ ନାହିଁ । ସ୍ୱାଧୀନତା ପରେ ଭାରତର ନେତାମାନେ ଶକ୍ତି ଏବଂ ଇସ୍ପାତକୁ ଦେଶର ଭବିଷ୍ୟତ ବିକାଶର ମୂଳଦୁଆ ଭାବେ ଚିହ୍ନଟ କରିଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କର ପରିକଳ୍ପନା ଅନୁସାରେ, ଭାରତର ଅଧିକାଂଶ ଆଧୁନିକ ଭିତ୍ତିଭୂମି ଇସ୍ପାତ ବ୍ୟବହାର କରି ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ଦେଶର ବିକାଶ କାହାଣୀରେ ଶିଳ୍ପର ପ୍ରମୁଖ ସ୍ଥାନକୁ ସୁଦୃଢ଼

୪. ଏହି ପ୍ରୋଜେକ୍ଟରେ ସର୍ବାଧିକ ସଂଖ୍ୟକ ଜମି ହାନୀକାରୀ କମ୍ପାନୀରେ ଚାକିରି ଚାହୁଁଥିଲେ ।
୬. ନିର୍ମାଣ ସମୟରେ ଆଗ୍ରହୀ ଗ୍ରାମବାସୀ କଣ୍ଟ୍ରାକ୍ଟରଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ସାମୟିକ ଭାବରେ ଚାକିରିରେ ନିଯୋଜିତ ହୋଇପାରନ୍ତି ।
୭. କଲୋନୀର ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସମୟରେ ସ୍ଥାନୀୟ ଯାନଗୁଡ଼ିକ ନିଯୁକ୍ତି କରାଯାଇପାରେ ।
୮. ଦୁଇ ପରିବାର ରିପୋର୍ଟ କରିଥିବା ସର୍ତ୍ତେ ସମୟରେ, ଜମି ସହିତ ଭଡା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବ୍ୟବହୃତ ୨୦ ଟି କୋଠରୀ ପ୍ରଭାବିତ ହେବ । ସଠିକ୍ ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇପାରେ ଏବଂ ସେହି ଅନୁଯାୟୀ କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇପାରେ ।
୯. ବିଶେଷ କରି ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଋତୁରେ ପାନୀୟ ଜଳର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇପାରେ ।
୧୦. ଜଳବନ୍ଧୀକୁ ଏଡ଼ାଇବା ପାଇଁ ଡ୍ରେନେଜ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନିର୍ମାଣ ଉପରେ ବିଚାର କରାଯାଇପାରେ ।
୧୧. ଲୋକମାନଙ୍କ ଦୈନନ୍ଦିନ ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ପୂରଣ କରିବା ପାଇଁ ମାର୍କେଟ କମ୍ପ୍ଲେକ୍ସ ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇପାରେ

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର
ରାଜସ୍ୱ ଓ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପରିଚାଳନା ବିଭାଗ

RDM-LAC-SBP-0009-2023- ୧୨୫୫

/RDM dated 04 DEC 2023

ସାମାଜିକପ୍ରଭାବନିର୍ଦ୍ଧାରଣନିମନ୍ତେଅଧିସୂଚନା

ରାଜ୍ୟ ସରକାର ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମ / ଷାଠି ସ୍ତରରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଗ୍ରାମ-ପଞ୍ଚାୟତଙ୍କ ପରାମର୍ଶକ୍ରମେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି ଏବଂ ସେଥି ନିମନ୍ତେ ସର୍ବସାଧାରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ (Social Impact Assessment) ସର୍ବେକ୍ଷଣ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି । ଭୂମି ଅର୍ଜନ, ପୁନର୍ବାସ ଓ ଅଇଥାନରେ ଉଚିତ ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ସ୍ୱଚ୍ଛତା ଅଧିକାର ଆଇନ - ୨୦୧୩ ର ଧାରା ୪ ଅନୁଯାୟୀ ଉକ୍ତ ସର୍ବେକ୍ଷଣ କରାଯିବ ।

୧. ପ୍ରକଳ୍ପ ବିକାଶକାରୀଙ୍କ ନାମ:- ମୁଖ୍ୟ ମହା ପ୍ରବନ୍ଧକ(ଭୂ), ଓଡ଼ିଶା ଶିଳ୍ପ ଭିତିଭୂମି ବିକାଶ ନିଗମ (IDCO), ଭୁବନେଶ୍ୱର ।

୨. ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ- ପ୍ରସ୍ତାବିତ ସହଯୋଗୀ ଓ ଡାଉନଷ୍ଟ୍ରିମ ପାଇଁ ପୁନର୍ବାସ ଓ ଅଇଥାନ କଲୋନୀ ସ୍ଥାପନ ନିମନ୍ତେ ।

୩. SIA study କରୁଥିବା ଅନୁଷ୍ଠାନର ଯୋଗାଯୋଗ ସୂଚନା :- **Agricultural and Rural Development Consultancy Society(ARDCOS), Flat No.- 115, Basundhara Apartment, Rasulgarh, Bhubaneswar, PIN-751010.**

SIA ସର୍ବେକ୍ଷଣ ଅନୁଷ୍ଠାନ: Nabakrushna Choudhury Centre for Development Studies, Bhubaneswar, Phone No. 0674-2300471/ 2301094

୪.ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ସମ୍ବଲପୁର ଜିଲ୍ଲାରେ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଭୂଅଧିଗ୍ରହଣର ବିବରଣୀ/ ତଫସିଲ

କ୍ରମିକ ନଂ	ତହସିଲ	ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ/ ସହରାଞ୍ଚଳ	ଗ୍ରାମ	ବେସରକାରୀ ଭୂମି	ମନ୍ତବ୍ୟ
୧	ରେଙ୍ଗାଲି	ଲପଙ୍ଗା	ଲପଙ୍ଗା	୧. ୦୮.୨୪	
୨	ରେଙ୍ଗାଲି	ଲପଙ୍ଗା	ଖଡ଼ିଆପାଲି	୧. ୦୮.୨୮	
			ମୋଟ-	୧. ୧୬.୫୨	

ଭୂମି ଅନୁସୂଚିତ ନକଲ ଏଥି ସହିତ ସମ୍ବନ୍ଧ କରା ଯାଇଛି ।

୫. ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପ ର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ବିବରଣୀ :- ସମ୍ବଲପୁର ଜିଲ୍ଲାର ରେଙ୍ଗାଲି ତହସିଲର ଉପରୋକ୍ତ ୦୨ ଟି ରାଜସ୍ୱ ଗ୍ରାମରେ ମୁଖ୍ୟ ମହା ପ୍ରବନ୍ଧକ(ଭୂ), ଓଡ଼ିଶା ଶିଳ୍ପ ଭିଡିଭୁମି ବିକାଶ ନିଗମ (IDCO), ଭୁବନେଶ୍ୱରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତାବିତ ସହଯୋଗୀ ଓ ଡାଉନଷ୍ଟିମ ପାଇଁ ପୁନର୍ବାସ ଓ ଅଇଥାନ କଲୋନୀ ସ୍ଥାପନ ନିମନ୍ତେ ଘରୋଇ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯିବ ।

୬. SIA ସର୍ବେକ୍ଷଣ ରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଞ୍ଚଳ ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳ :-
ସମ୍ବଲପୁର ଜିଲ୍ଲାରେ ଉପରୋକ୍ତ ୦୨ ଟି ଗ୍ରାମରେ ୧୭.୫୨ ଏକର ଘରୋଇ ଜମି ପ୍ରସ୍ତାବିତ ସହଯୋଗୀ ଓ ଡାଉନଷ୍ଟିମ ପାଇଁ ପୁନର୍ବାସ ଓ ଅଇଥାନ କଲୋନୀ ସ୍ଥାପନ ନିମନ୍ତେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ଜମିର ବିସ୍ତୃତ ଚାଲିକା/ ଡଫ୍‌ସିଲ SIA ସର୍ବେକ୍ଷଣ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଯାରିବ ।

୭. SIA ସର୍ବେକ୍ଷଣ ର ପ୍ରାଥମିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟା ବଳୀ :-
ସର୍ବସାଧାରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ
ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ଥିବା ସମସ୍ତ ଗ୍ରାମପଞ୍ଚାୟତ / ଗ୍ରାମ / ଖାର୍ଡର ପରାମର୍ଶକ୍ରମେ SIA ସର୍ବେକ୍ଷଣ କରାଯିବ । SIA ସର୍ବେକ୍ଷଣ କ୍ଷେତ୍ରପରିଦର୍ଶନ, ପ୍ରଭାବିତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସାମୁହିକ ଆଲୋଚନା ଏବଂ ପ୍ରଭାବିତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମତାମତ ଚୁଡ଼ାନ୍ତ ରିପୋର୍ଟ ରେ ସ୍ଥାନିତହେବ ।
ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଅଥବା ପରୋକ୍ଷ ଶତକଡ଼ା ୨୫ ଭାଗ ପ୍ରଭାବିତ ସମସ୍ତ ଗ୍ରାମ ସଭାମାନଙ୍କ ରେ ଜନ ଶୁଣାଣି କରାଯିବ ।

୮. ଗ୍ରାମସଭା / ଭୂମିମାଲିକଙ୍କସହମତିଆବଶ୍ୟକକି?
ସହମତି ଆବଶ୍ୟକ ।

୯. SIA ସର୍ବେକ୍ଷଣ ଆରମ୍ଭ ଏବଂ ସମାପନ ରିପୋର୍ଟ ପ୍ରଦାନ ଏବଂ ତାହାର ପ୍ରକାଶନ
ସରକାରୀ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ପ୍ରକାଶିତ ଦିବସ ୦ାରୁ ୬ ମାସ ମଧ୍ୟରେ SIA ସର୍ବେକ୍ଷଣ ସମାପନ କରାଯିବ ।
SIA ସର୍ବେକ୍ଷଣ ରିପୋର୍ଟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଭାବିତ ପଞ୍ଚାୟତ/ ଗ୍ରାମ/ ଖାର୍ଡ ସ୍ତରରେ ସ୍ଥାନୀୟ ଭାଷାରେ ପ୍ରକାଶନ କରାହେବ । ତତସହିତ ଜିଲ୍ଲାପାଳ, ଉପଜିଲ୍ଲାପାଳ ଏବଂ ବ୍ଲକ ମହକୁମାରେ ପ୍ରକାଶନ କରାଯିବ ଏବଂ ସର୍ବସାଧାରଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସରକାରୀ ସ୍ତରରେ ସ୍ପଷ୍ଟିତହେବ ।

ରାଜ୍ୟପାଳ କ୍ ଆଦେଶାନୁସାରେ

ଦିଗନ୍ତ ରାଉତରାୟ
ଅତିରିକ୍ତ ଶାସନ ସଚିବ